

Plazy ogoniaste- dwa gatunki traszki:

Górska i _____ żywot błogi wodzą
| 1 14

W tym stawie, nad którym przelatują ważki.

Wracamy na szczyt góry znaną już nam drogą.

Gdy wracasz, być może chodzi Ci po głowie

Co znaczy ta nazwa świeżo odgadnięta.

Kryje się za nią istot żywych mrowie.

Hasło to po łacinie: „Królestwo: Zwierzęta”.

Ze szczytu zjeżdżamy kolejką torową.

Zatwardziały piechur pójdzie pewnie szlakiem,

Bo ceni nad wyraz kondycję swą zdrową.

Zejdzie, skąd przyszedł, idąc za tym znakiem.

Nie czas na sen letni, czyli **estywację**.

Za hasło odcisk pieczęci dostaniesz w nagrodę,

Gdy odwiedzisz turystyczną naszą informację.

Pamiętaj wciąż turysto, by kochać przyrodę.

HASŁO

: _____
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

LEGENDA:

tablica informacyjna

Czapli Staw

tajemnicza rzeźba

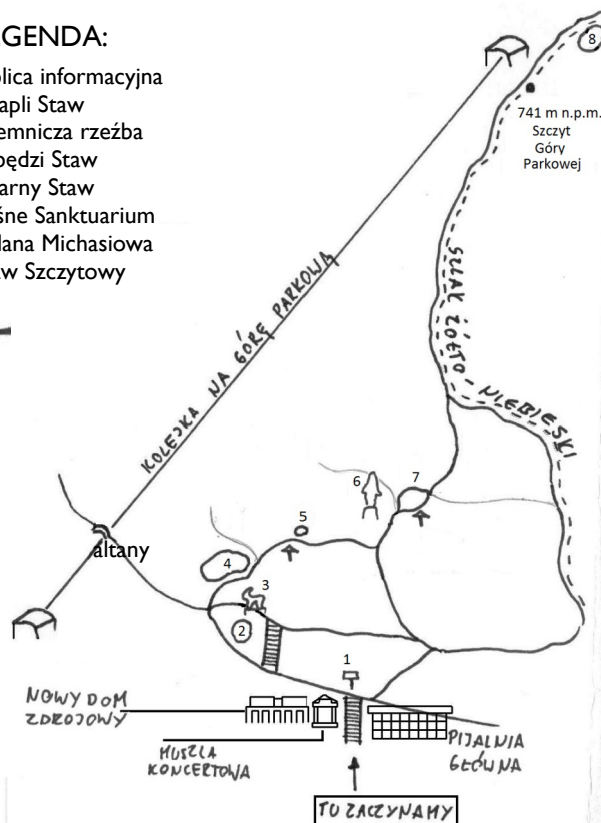
Łabędzi Staw

Czarny Staw

Leśne Sanktuarium

Polana Michasiowa

Staw Szczytowy

Tekst i szata graficzna: Piotr M.

Opiekun Questu: Punkt Informacji Turystycznej w Krynicy Zdroju, ul. Zdrojowa 4/2

Konsultacje: Agnieszka Ch., Karolina L.

Literatura:

M. Buszko-Briggs, *Plazy i gady Polski*,

Warszawa

2002.

A.S. Kruszewicz, *Ptaki Polski*. Tom II. Warszawa 2008.

J. Mazgajska, *Plazy świata*, Warszawa 2009.

Punkt Informacji Turystycznej w Krynicy -Zdroju

33-380 Krynica-Zdrój

ul. Zdrojowa 4/2

Tel.: 18 472 55 77; 18 472 55 88

E-mail: it.krynica-zdroj@msit.malopolska.pl

Quest: Mieszkańcy Krynickiego Parku

Krynica-Zdrój jest znanym uzdrowiskiem leżącym na granicy Beskidu Sądeckiego i Beskidu Niskiego. Lokalny Park Zdrojowy stanowi miejsce zamieszkania wielu gatunków zwierząt, w tym płazów, ptaków i ssaków.

Początek wyprawy:

Trasa rozpoczyna się na Deptaku, na schodach między Pijalnią Główną oraz Muszlą Koncertową.

Tematyka:

Quest pozwoli Ci zapoznać się z gatunkami kręgowców zamieszkujących tereny parku oraz z ciekawostkami na ich temat.

Czas przejazdu: około 60 minut do ostatniego przystanku - z szczytem Góry Parkowej.

Jak szukać skarbu?

Kieruj się wskazówkami zawartymi w queście i wpisz nazwy zwierząt z tabliczek informacyjnych, bądź zgadnij je na podstawie rzeźb. Pomocną może być mapka zamieszczona z tyłu. Ponumerowane litery dadzą hasło, z którym warto zgłosić się w Punkcie Informacji Turystycznej na ulicy Zdrojowej 4/2 (naprzeciw poczty).

Witaj drogi turysto –oto Tve zadanie:
Spisuj nazwy zwierząt -czasami z tabliczek.
Z numerami litery dadzą rozwiązanie.
Będzie nim hasło bardzo tajemnicze.

W centrum miasta jest deptak i strefa piechura.
Stoi tu pjalnia mineralnej wody.
Za nią jest wzniesienie -to Parkowa Góra.
Tuż obok budynku znajdują się schody.

Podążaj nimi, aż ujrzysz tablicę
-Schemat parku, a w nim niejedno drzewo,
Ścieżki i zwierzęta –wszystkiego nie zliczę.
Zapoznaj się z planem i skieruj się w lewo.

Znajdziesz w końcu jezioro otoczone murem.
To Czaplí Staw –w nazwie pewien ptak się skrywa.
Czytaj teraz z tabliczki ważne słowa, które
Zdradzają jego gatunek –to jest CZAPLA

Na prawo od stawu znowu mamy schody.
Kiedy będziesz się wspinał, patrz także na boki:
Znajdziesz dwie tablice na temat przyrody.
Ważne są dla Ciebie –nie omiń ich wzrokiem.

Wpisz teraz do questu obie nazwy nowe:
To „ROPUCHA _____” oraz „ŻABA _____”.

Zwierzęta te to **plazy** są **bezogonowe**
-grupa, co trwa od **triasu**, czyli już od dawna.

W tyle głowy ropuch, tuż za oczodołem,
Są skupiska jadu, które plazy chronią.
Zwiemy je **parotydem** –przyusznym gruczołem,
co w walce o życie skuteczną jest bronią.

Parotydem ma też plaz, co ludzi unika.
Lubi bliskość wody, unika gorąca.
To salamandra – nazwa z perskiego języka,
a znaczy po prostu „w ogniu żyjąca”.

Dość mowy o plazach, wracamy na schody.
Stoi na ich szczycie rzeźba tajemnicza.
Sprawdź, jakie to zwierzę –niezwykłej urody
Mały to _____ –chyba w trakcie wycia.

Nie zdążyły mu wyrosnąć nawet jeszcze rogi.
Ssak **parzystokopytny** –„dlaczego?” –ktoś spyta.
„Czy jest tak dlatego, że ma cztery nogi?”
Cóż, parzyste liczby palców tworzą mu kopyta.

Idź znowu na lewo, po dróg skrzyżowanie.
Nawał jest tu przejść, ale wybrać które?
Obierz teraz to kostką brukowane,
Co zawraca ostro w prawo, a nadto pod górę.

Kiedy krótki odcinek drogi pokonamy,
Znajdziemy zbiornik, a w nim wodne ptaki.
Jako „Staw Łabędzi” wszyscy go tu znamy.
Aby wpisać nazwy, patrz znowu na znaki.

Samce kaczek krzyżówek –to zielone głowy.
Dużo mniej kolorowe są jednak samice.
Oto nowe zjawisko: to **dymorfizm płciowy**,
Gdy między płciami łatwo wytyczyć granicę.

ŁABĘDŹ _____ stawowi swą nazwę nadaje.
_____ 2 6

_____ 8 _____ się kojarzy z liściem nam klonowym,

_____ 3 _____ natomiast -z faraonów krajem.

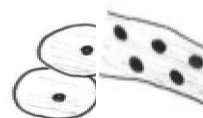
Wszystkie ptaki wodne **gruczoł** też mają **kuprowy**.

Wydziela on substancję co pióra pokrywa,
Gdy więc zwierzę nieco się zamoczy
Wszystko po nim jak po kaczce splywa,
A ptak zostaje suchy, jak zawsze uroczy.

Żaby i ropuchy bez udziału wody
Mnożyć się nie mogą, zatem każdej wiosny,
Przybywszy z daleka, by rozpocząć gody,
Łączą się w **ampleksus** -plazi splot miłosny.

Składają wtedy jaja jako **skrzek** nam znane.
Następnie z nich młode lęgną się **kijanki**.
Jaja ropuch są małe, taśmą powiązane.
Żabie –pokryte warstwą przezroczystej pianki.

Ścieżka wiedzie wzdłuż brzegu, potem idzie w górę.
Po prawej, w zaroślach zobaczysz altanę,
A dalej po lewej -wodne oczko, które
Jest od wielu już lat Czarnym Stawem zwane.

Nazwy zwierząt ukryto w tekście o zbiorniku.
Z nich dane nam wybrać _____ GÓRSKIEGO.
_____ 5 10

Małego tego plaza w świecie drapieżników
Z ciekawego znamy odruchu obronnego.

Otóż kumak, gdy wróg w pobliżu się czai,
Przewraca się na plecy z umarłego pozą.
Strategia, gdy zwierzę nieżywe udaje
Zwana jest przez biologów nieraz **tanatozą**.

Czasem, w wodzie jeziora nagrzanej od słońca,
W liściach, na kamieniu, albo w kupce trawy
Spotkać też możemy długiego zaskrońca,
Co ma w tyle głowy parę plam białawych.

Ścieżka wiedzie dalej i nieco pod górę.
Czasem z drzewa na drzewo wiewiórka gdzieś skoczy
Nad sanktuarium Maryi z Jej piękną figurą.
Można stanąć kontemplując zakątek uroczy.

Wyżej jest zbieg dróg gdzie Michasia Polana.
Idź tu prosto ścieżką, co w prawo zawija
Bitą drogą, przy której dostrzeżesz _____

Przez bobasa objęta jest jego szyja.

Trochę dalej za rzeźbą poszukaj chodnika,
Co wiedzie stromo w górę, a także i w lewo.
Widać jego początek –reszta w cieniu znika.
Skruta przez niejedno pozostaje drzewo.

Teraz fragment najdłuższy, ale piechur rączy
Sprawnie też pokona ten odcinek, z którym
Żółty i niebieski szlak następnie się łączy,
Biegną później razem aż na sam szczyt góry.

Jeśli masz trochę szczęścia, może Ci się trafi
Ujrzyć pięknego ptaka, czyli kowalika.
Jako jedyny w Polsce chodzić on potrafi
Po korze głową w dół. Ludzi też unika.

Jesteśmy na wierzchołku, lecz idźmy do celu
Drogą bardzo szeroką, po z betonu płytach
Do Stawu Szczytowego –domu zwierząt wielu
Sprawdź drugą tabliczkę –nie błądzi, kto pyta.

